

SCHOORSTENEN OP HET SCHOOLPLEIN - 1

Moderne tijd: land- en tuinbouw

Vleuten heeft sinds 1855 aan de spoorlijn Utrecht-Gouda gelegen en had sinds 1881 een eigen stationnetje met een kleine losplaats voor de goederenwagons. Hier werden onder andere de kolen, voor het verwarmen van de kassen, gelost.

Rond 1920/1930 zorgden de gebroeders Van Rijnsoever voor het vervoer van de kolen. In open schuiten brachten zij de kolen via zogenaamde vletsloten naar de tuinderijen. De kassen werden verwarmd, zodat men in de winter door kon telen. De oudste verwarmingsketel, gebruikt voor de kassen, was een ronde, dubbelwandige kachel. Later kwamen er moderne ketels, die met cokes of antracietnootjes gestookt werden. Een hoge schoorsteen stond pal naast het ketelhuis. De ketels werden geplaatst in een diepe kelder. Dat was nodig om het afgekoelde water naar de ketel terug te voeren.

Een cokesketel moest, afhankelijk van het weer, elke paar uur bijgevuld worden. In de nacht deed de nachtstoker dat bij een aantal dicht bij elkaar liggende bedrijven. Later werden de ketels met olie gestookt en vanaf 1960 met aardgas.

Op het schoolplein van brede school 't Zand staan drie schoorstenen die gebruikt werden om de verbrandingsgassen die vrijkwamen bij de verwarming van de kassen af te voeren. Ze zijn gerestaureerd. Er hebben tientallen van deze schoorstenen in het kassengebied gestaan. De schoorstenen aan 't Zand zijn zo zeldzaam dat ze

als gemeentelijk monument zijn aangewezen. Een mooie herinnering aan het tuinbouwverleden.

Bron:

-Een eeuw tuinbouw in Vleuten-De Meern, Drs. H. van der Leest-Brand.

-Herstelde monumenten, Hans Lagers, Gemeentelijke restauratieprojecten in Utrecht 1998-2002

-Kassen en de schoorstenen als herinnering aan gastuinbouw, Utrecht Monumenten 12-2002